

GD

URK KEURIGE RIJTJESHUIZEN, EN DAN DIT

■ Een gasexplosie verwoestte vorige week vrijdag op de Grote Fok op Urk meerdere huizen en liet een lelijke pukkel achter in een verder zo regelmatig stratenpatroon. Dit is niet het deel van Urk dat de gemiddelde toerist te zien krijgt als hij het vissersdorp bezoekt. Het is een beetje doorsnee, dertien in een dozijn. Nog

net binnen het Palenscherm dat de historische dorpsgrenzen markeert. Het 'oude' Urk is gebouwd op een keilembult die de gemeenschap al duizend jaar beschermt tegen de zee. Terwijl het naburige Schokland langzaam wegzinkt in de golven, leunde Urk tegen een machtige rug. De rots

waarop Urk vertrouwt, wankelt nooit. De gasexplosie op de Grote Fok verandert daar niets aan. Het dorp is dankbaar voor het wonder dat niemand omkwam. De slachtoffers wordt de helpende hand toegestoken. En die pukkel, die verdwijnt wel weer.

FOTO WILBERT BIJZITTER

► 'Een uitzonderlijke vorm van verdoezelen, zelfs voor de chemische sector'

Dupont zweeg over mogelijke gevaren C8

Aanwijzingen dat de stof C8 mogelijk schadelijk was, kreeg chemiebedrijf Dupont al vanaf de jaren 80. Maar het hield zijn mond, en bleef de stof gewoon gebruiken.

Ingrid de Groot
Peter Groenendijk
Dordrecht

Chemiebedrijf Dupont heeft grote zorgen over de stof C8 jarenlang niet doorgegeven aan de Nederlandse autoriteiten. Daardoor kon het bedrijf de stof blijven gebruiken en uitstoten, terwijl al duidelijk was dat de stof mogelijk schadelijk was voor de volksgezondheid en mogelijk kankerverwekkend was.

Dat blijkt uit gesprekken van deze krant met autoriteiten die in de betreffende jaren contact hadden met Dupont. Tot nog toe was onbekend of in hun gesprekken over de mogelijke schadelijkheid van de stoffen gesproken was. Minister Asscher kondigde deze week een diepgravend onderzoek aan naar het gedrag van Dupont.

Recordboete

Dupont kreeg al vanaf de jaren 80 aanwijzingen dat het gebruik van de stof mogelijk schadelijk was voor werknemers. In 2004 kreeg Dupont in Amerika een recordboete, omdat het jarenlang zorgwekkende onderzoeksresultaten had verzwegen. En in 2005 begon een bevolkingsonderzoek onder 70.000 mensen in de VS, dat een mogelijk verband uitwees tussen C8-uitstoot en vijf ernstige aandoeningen, waaronder nierkanker.

Maar het bedrijf heeft de Nederlandse autoriteiten daar al die jaren

Het bedrijf heeft nooit iets gemeld over wat er in de VS speelde

— Govert Veldhuizen

nooit over verteld, stellen betrokken burgemeesters, wethouders en gedeputeerden uit die jaren. „Ik heb nooit enig signaal gehad over zorgen om C8”, zegt Govert Veldhuizen, van 1998 tot 2006 milieuwethouder in Dordrecht en later gedeputeerde in de provincie Zuid-Holland. „Het bedrijf heeft nooit iets gemeld over alles wat er toen in de VS al speelde. Nu we weten hoe het zit, is dat bijzonder teleurstellend.” Ook Erik van Heijningen, gedeputeerde van 2003 tot 2011, herinnert zich 'geen enkele discussie over de stof'.

Oud-burgemeester Martin Boeve van Sliedrecht, die het bedrijf jarenlang vroeg naar informatie over de uitstoot, zegt diep teleurgesteld te zijn in het bedrijf. „Het heeft alle discussies rond de stof bewust niet genoemd, terwijl men wist dat het gevaarlijk was. Dupont wist donders goed dat er in de VS een strafzaak liep, maar vertelde ons niks.” Milieudeskundige Johan

Vollenbroek noemt de zaak een 'grote misleiding van de autoriteiten'. „Dit is een uitzonderlijke vorm van verdoezelen geweest, zelfs voor de chemische sector.”

Zorgwekkend

Het RIVM stelde in maart dit jaar vast dat omwonenden van de fabriek mogelijk jarenlang risico hebben gelopen op gezondheidsschade, doordat ze via de lucht kunnen zijn blootgesteld aan de stof. Sinds 2013 staat C8 in Europa te boek als 'zeer zorgwekkende stof'.

Chemours, de onderneming waar de chemische activiteiten van Dupont sinds vorig jaar onder vallen, zegt dat Dupont 'altijd verantwoordelijk heeft gehandeld'. „Het bedrijf heeft altijd gedetailleerde gegevens aan de overheid verstrekt over de stoffen die werden gebruikt.” Het bedrijf werkt sinds 2012 niet meer met de stof.

► **P8: Wie Dupont binnenlaat, zeurt niet over gif**